

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

15. detsember 2022*

Apellatsioonkaebus – Avalik teenistus – Lepingulised töötajad – Pension – Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjad – 2014. aasta reform – Määrus (EL, Euratom) nr 1023/2013 – Personalieeskirjade XIII lisa – Artikli 21 teine lõik ja artikli 22 lõike 1 teine lõik – Pensioniõiguste omandamise aastakoeffitsienti ja pensionile jäämise vanust käsitlevad üleminekusätted – Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimused – Lisa – Artikli 1 lõige 1 – Nende üleminekusätete kohaldamine 31. detsembril 2013 teenistuses olnud muude teenistujate suhtes analoogia põhjal – Lepingulise töötaja uue lepingu allkirjastamine – Huve kahjustav akt – Tõhus kohtulik kaitse

Kohtuasjas C-366/21 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 9. juunil 2021 esitatud apellatsioonkaebus,

Maxime Picard, elukoht Hettange-Grande (Prantsusmaa), esindaja: *avocat* S. Orlandi,

apellant,

teine menetlusosaline:

Euroopa Komisjon, esindajad: G. Gattinara ja B. Mongin,

kostja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja president A. Prechal, kohtunikud M. L. Arastey Sahún (ettekandja), F. Biltgen, N. Wahl ja J. Passer,

kohtujurist: P. Pikamäe,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

olles 14. juuli 2022. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

- 1 Apellatsioonkaebuses palub Maxime Picard tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 24. märtsi 2021. aasta otsus Picard vs. komisjon (T-769/16, EU:T:2021:153), mida on parandatud 16. aprilli 2021. aasta määrusega Picard vs. komisjon (T-769/16, EU:T:2021:200), (edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“), millega Üldkohus jättis rahuldamata tühistamishagi, millega apellant palus tühistada esiteks Euroopa Komisjoni individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ameti (PMO) pensionide osakonna ametniku 4. jaanuari 2016. aasta vastus (edaspidi „4. jaanuari 2016. aasta vastus“) ja teiseks vajaduse korral komisjoni personali peadirektoraadi E direktoraadi direktori 25. juuli 2016. aasta otsus jätta rahuldamata apellandi 4. aprilli 2016. aasta kaebus 4. jaanuari 2016. aasta vastuse peale (edaspidi „25. juuli 2016. aasta rahuldamata jätmise otsus“).

Õiguslik raamistik

Personalieeskirjad

- 2 Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjad (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta määrusega (EL, Euratom) nr 1023/2013 (ELT 2013, L 287, lk 15)) (edaspidi „personalieeskirjad“) sisaldavad V jaotist „Ametnike töötasud ja sotsiaalkindlustushüvitised“, mille 3. peatükis „Pensionid ja invaliidsustoetus“ on artiklid 77–84.
- 3 Personalieeskirjade artikli 77 esimeses, teises ja viiendas lõigus on ette nähtud:

„Ametnikul, kes on teenistuses olnud vähemalt kümme aastat, on õigus saada vanaduspension. [...]

Maksimaalne vanaduspension on 70% viimasest põhipalgast viimasel palgaastmel, millel ametnik oli vähemalt ühe aasta jooksul. Ametnikule makstakse 1,80% tema viimasest põhipalgast iga VIII lisa artikli 3 kohaselt arvestatud teenistuses oldud aasta eest.

[...]

Pensioniiga algab 66-aastaselt.“
- 4 Personalieeskirjade artikli 83 lõigetes 1 ja 2 on ette nähtud:

„1. Käesoleva pensioniskeemi järgseid hüvitisi makstakse liidu eelarvest. Liikmesriigid tagavad ühiselt nimetatud toetuste maksmise vastavalt nimetatud kulude rahastamise ulatusele.

2. Ametnikud maksavad ühe kolmandiku selle pensioniskeemi rahastamisest. [...] See arvatakse ametnike palgakdest maha kuu. [...]“.
- 5 Personalieeskirjade VII jaotise pealkiri on „Edasikaebamine“. See sisaldab personalieeskirjade artikleid 90–91a.
- 6 Personalieeskirjade artikli 90 lõikes 2 on sätestatud:

„Iga isik, kelle suhtes kohaldatakse käesolevaid personalieeskirju, võib esitada ametisse nimetavale asutusele või ametiisikule kaebuse teda kahjustava meetme kohta [...]“.

7 Personalieeskirjade artikli 91 lõikes 1 on ette nähtud:

„Euroopa Liidu Kohtu jurisdiktsiooni alla kuuluvad kõik liidu ja käesolevate personalieeskirjadega hõlmatud isikute vahelised vaidlused, milles käsitletakse seda isikut kahjustavat meedet artikli 90 lõike 2 tähenduses. [...]“.

8 Personalieeskirjade XIII lisa artikli 21 „Liidu ametnike suhtes kohaldatavad üleminekumeetmed“ teine lõik on sõnastatud järgmiselt:

„Perioodil alates 1. maist 2004 kuni 31. detsembrini 2013 teenistusse asunud ametnikel on õigus 1,9 protsendile oma [personalieeskirjade artikli 77 teise lõike teises lauses] osutatud palgast iga pensioniõigusliku aasta kohta, mis on arvatud VIII lisa artikli 3 kohaselt.“

9 XIII lisa artikli 22 lõike 1 teises lõigus on sätestatud:

„Ametnikel, kes on 1. mail 2014 kas 35-aastased või vanemad ja kes asusid teenistusse enne 1. jaanuari 2014, on õigus jääda vanaduspensionile järgmises tabelis näidatud vanuses [...]“.

10 Ametnike puhul, kes olid 1. mail 2014. aastal 35-aastased, on eelmises punktis nimetatud tabelis pensionieaks määratud 64 aastat ja 8 kuud.

Teenistustingimused

11 Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste (muudetud määrusega nr 1023/2013) (edaspidi „teenistustingimused“) artikli 8 esimeses lõigus on sätestatud:

„Ajutisi töötajaid [...] võib tööle võtta tähtajaliselt või tähtajatult. Tähtajalisi töölepinguid võib selle tähtaja jooksul pikendada ainult üks kord. Seejärel pikendatakse lepingut tähtajatult.“

12 Teenistustingimuste artikli 39 lõikes 1 on sätestatud:

„Teenistusest lahkumise korral on teenistujal [...] õigus vanaduspensionile, kindlustusmatemaatilise väärtuse ülekandmisele või lahkumistoetuse maksmisele vastavalt personalieeskirjade V jaotise 3. peatükile ja VIII lisale. [...]“.

13 Teenistustingimuste artikli 86 lõikes 2 on ette nähtud:

„Kui [...] lepinguline töötaja vahetab ametikohta tegevusüksuse piires, ei või talle määrata tema eelmisest ametikohast madalamat palgaastet või -järku.

Kui selline lepinguline töötaja siirdub kõrgemasse tegevusüksusesse, määratakse talle selline palgaaste või -järk, et tema töötasu oleks vähemalt võrdne sellega, millele tal oli õigus varasema lepingu alusel.

[...]“.

14 Teenistustingimuste artikli 109 lõikes 1 on sätestatud:

„Teenistusest lahkumise korral on lepingulisel töötajal õigus vanaduspensionile, kindlustusmatemaatilise väärtuse ülekandmisele või lahkumistoetuse maksmisele vastavalt personalieeskirjade V jaotise 3. peatükile ja VIII lisale. [...]“.

- 15 Teenistustingimuste artiklis 117 on ette nähtud:
„Personalieeskirjade VII jaotist kaebuste kohta kohaldatakse analoogia põhjal.“
- 16 Teenistustingimuste lisa „Teenistustingimustega hõlmatud töötajate suhtes kohaldatavad üleminekusätted“ artikli 1 lõike 1 teises lauses on muu hulgas ette nähtud, et personalieeskirjade XIII lisa artiklit 21 ja artiklit 22, välja arvatud selle artikli lõiget 4, „kohaldatakse 31. detsembril 2013 teenistuses olevate muude teenistujate suhtes analoogia põhjal“.

Määrus nr 1023/2013

- 17 Määruse nr 1023/2013 põhjenduses 29 on märgitud:
„Uute eeskirjade ja meetmete järkjärguliseks kohaldamiseks tuleks sätestada üleminekukord, mis austaks enne kõnealuste personalieeskirjade muudatuste jõustumist tööle võetud töötajate omandatud õigusi ja õiguspäraseid ootusi.“
- 18 Määruse nr 1023/2013 artiklis 3 on sätestatud:
„1. Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014, välja arvatud artikli 1 punkti 44 ja artikli 1 punkti 73 alapunkti d, mida kohaldatakse alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.“

Vaidluse taust

- 19 Vaidluse tausta on kirjeldatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–25 ja selle võib kokku võtta järgmiselt.
- 20 Apellant on komisjoni lepinguline töötaja.
- 21 Komisjon võttis 10. juunil 2008 apellandi tööle alates 1. juulist 2008 lepingulise töötajana individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ameti üksusesse 5 (edaspidi „2008. aasta leping“). Töölevõtmisel määrati apellant I tegevusüksusesse. 2008. aasta lepingut pikendati kolm korda tähtajalise lepinguna ja 3. mai 2011. aasta otsusega tähtajatult.
- 22 Personalihalduse peadirektoraat pakkus 16. mail 2014 apellandile välja uue lepingulise töötaja lepingu, mille apellant allkirjastas samal päeval (edaspidi „16. mai 2014. aasta leping“). See tähtajatu leping jõustus 1. juunil 2014 ning apellant liigitati II tegevusüksusesse.
- 23 Vahepeal muudeti määrusega nr 1023/2013 personalieeskirjade ja teenistustingimuste käesolevas kohtuasjas tähtsust omavaid sätteid alates 1. jaanuarist 2014 (edaspidi „2014. aasta reform“).
- 24 Personalieeskirjade artikli 77 teises lõigus, mida teenistustingimuste artikli 109 lõike 1 alusel kohaldatakse ka lepingulistele töötajatele suhtes, sätestati 2014. aasta reformiga uus pensioniõiguste omandamise aastakoeffitsient 1,8%, mis on vähem soodne kui varasem koeffitsient 1,9%. Lisaks on personalieeskirjade artikli 77 viiendas lõigus kehtestatud pensionile jäämise vanus 66 eluaastat, varem oli see aga 63 eluaastat.

- 25 Personalieeskirjade XIII lisas nähti siiski ette üleminekukord. Nõnda kohaldatakse ajavahemikus 1. mai 2004 kuni 31. detsember 2013 teenistusse asunud ametniku suhtes jätkuvalt pensioniõiguste omandamise aastakoefitsienti 1,9%. Peale selle on ametnikel, kes olid 1. mail 2014. aastal 35-aastased ja kes olid asunud teenistusse enne 1. jaanuari 2014, õigus jääda vanaduspensionile vanuses 64 aastat ja 8 kuud. Viimaseks on teenistustingimuste lisa artikli 1 lõikes 1 ette nähtud, et üleminekusätteid kohaldatakse 31. detsembril 2013 teenistuses olnud muude teenistujate suhtes analoogia põhjal.
- 26 Apellant, kes kahtles, kuidas 2014. aasta reform võib tema olukorda pärast 16. mai 2014. aasta lepingule alla kirjutamist mõjutada, palus 4. jaanuari 2016. aasta e-kirjas individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ameti pensionide osakonna ametnikult selgitusi.
- 27 See ametnik kinnitas 4. jaanuari 2016. aasta vastuses apellandile, et tema pensioniõigused on lepingu muutmise tõttu muutunud ning seega on tema puhul tõusnud nii tavapärane pensionile jäämise vanus kui ka pensioniõiguste omandamise aastakoefitsient, mis on alates 1. juunist 2014 vastavalt 66 eluaastat ja 1,8%.
- 28 Apellant esitas 4. aprillil 2016 personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel 4. jaanuari 2016. aasta vastuse peale kaebuse.
- 29 Personalihalduse peadirektoraadi direktoraadi E direktor kui teenistuslepingute sõlmimise pädevusega ametiisik jättis 25. juuli 2016. aasta otsusega selle kaebuse esiteks vastuvõetamatusesse tõttu läbi vaatamata, kuna see ei ole huve kahjustav akt, ja teiseks põhjendamatusesse tõttu rahuldamata.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 30 Apellant esitas 7. novembril 2016 Üldkohtu kantseleisse saabunud hagiavaldusega nõude tühistada 4. jaanuari 2016. aasta vastus ja vajaduse korral 25. juuli 2016. aasta rahuldamata jätmise otsus.
- 31 Komisjon esitas 6. veebruaril 2017 Üldkohtu kantseleisse saabunud eraldi dokumendiga vastuvõetamatusesse vastuväite, mille kohaselt puudub huve kahjustav akt personalieeskirjade artikli 91 tähenduses.
- 32 Üldkohtu kolmanda koja president otsustas 12. oktoobri 2017. aasta otsusega peatada menetluse kohtuasjas T-769/16, Picard vs. komisjon, kuni kohtuasjas T-128/17, Torné vs. komisjon, on jõustunud menetlust lõpetav otsus.
- 33 Kui 14. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Torné vs. komisjon (T-128/17, EU:T:2018:969) oli kuulutatud ja selle peale apellatsioonkaebust ei esitatud, jätkati menetlust kohtuasjas T-769/16, Picard vs. komisjon, ning pooled esitasid oma seisukohad nimetatud kohtuotsuse tagajärgede kohta käesolevale kohtuasjale.
- 34 Üldkohus liitis 13. mai 2019. aasta kohtumäärusega komisjoni esitatud vastuvõetamatusesse vastuväite kohtuasja sisulise läbivaatamisega ja jättis kohtukulude üle otsustamise edaspidiseks.

- 35 Vaidlustatud kohtuotsuses otsustas Üldkohus kõigepealt analüüsida apellandi esitatud väidet, tegemata enne otsust vastuvõetamatuse vastuväite kohta, leides, et hagi on igal juhul põhjendamatu.
- 36 Üldkohus otsustas, et komisjon leidis õigesti, et 16. mai 2014. aasta lepingu tõttu ei saa apellandi suhtes kohaldada personalieeskirjade XIII lisa artiklites 21 ja 22 ette nähtud üleminekusätteid, mis käsitlevad pensioniõiguste omandamise aastakoefitsienti ja pensionile jäämise vanust.
- 37 Kõigepealt tõlgendas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 65–83 teenistustingimuste lisa artikli 1 lõiget 1 osas, milles selles on sätestatud, et üleminekusätteid „kohaldatakse 31. detsembril 2013 teenistuses olevate muude teenistujate suhtes analoogia põhjal“.
- 38 Üldkohus leidis eelkõige, et osutatud artikli 1 lõike 1 sõnastusest tuleneb, et viidatud artikleid 21 ja 22 kohaldatakse teenistustingimustega hõlmatud teenistujate suhtes niivõrd, kui on võimalik tuvastada analoogia nende teenistujate ja ametnike vahel, võttes arvesse tunnuseid, mis on omased kummalegi neist personalirühmadest. Pärast nende tunnuste analüüsimist märkis Üldkohus, et samal ajal kui ametnik asub ja jääb liidu administratsiooni teenistusse ametisse nimetamise akti alusel, mis jääb kogu tema karjääri ajal muutumatuks, asub lepinguline töötaja teenistusse lepingu alusel ja jääb teenistusse lepingu kehtivuse ajaks.
- 39 Neid kaalutlusi arvestades tõlgendas Üldkohus nõuet, et isik peab olema „31. detsembril 2013 teenistuses“, teenistustingimuste lisa artikli 1 lõike 1 tähenduses.
- 40 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 81 leidis Üldkohus, et selles sättes sisalduva mõiste „analoogia põhjal“ eelduseks on, et teenistujad oleksid ametnikega sarnases olukorras. Üldkohtu hinnangul saab sellise olukorra olemasolu kindlaks teha üksnes juhul, kui teenistuja ei ole kirjutanud alla uuele lepingule – mis viitab sellele, et liidu administratsiooniga on alanud uus töösuhe. Sellega seoses tuletas Üldkohus oma 16. septembri 2015. aasta kohtuotsuse EMA vs. Drakeford (T-231/14 P, EU:T:2015:639) punktile 40 viidates meelde, et ta on juba otsustanud, et teenistuja ja liidu administratsiooni vaheline töösuhe võib jääda muutumatuks isegi pärast seda, kui kirjutatakse alla uuele lepingule, mis formaalselt on esialgselt lepingust eraldiseisev, tingimusel et uus leping ei sisalda olulist muudatust teenistuja tööülesannetes, eeskätt ei muuda tegevusüksust, millega seatakse kahtluse alla teenistuja ja liidu administratsiooni vahelise töösuhete funktsionaalne järjepidevus.
- 41 Üldkohus järeldas sellest kõigepealt, et personalieeskirjade XIII lisa artiklid 21 ja 22 on kohaldatavad ainult selliste muude teenistujate suhtes, kes olid lepingu alusel teenistuses 31. detsembril 2013 ja jäid pärast seda kuupäeva teenistusse, kuni nende olukorrale on antud hinnang pensioniõiguste arvutamise seisukohalt.
- 42 Seejärel analüüsis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 85–93 apellandi olukorda teenistustingimuste lisa artikli 1 lõike 1 niisugusest tõlgendusest lähtudes. Täpsemalt – olles analüüsinud apellandi ja komisjoni vahel sõlmitud lepinguid ning nende ametikohtade tunnuseid, kuhu ta oli teenistusse võetud, ning leides, et tegevusüksuse muutmine seadis kahtluse alla apellandi ja liidu administratsiooni vahelise töösuhete funktsionaalse järjepidevuse – asus Üldkohus seisukohale, et 16. mai 2014. aasta leping tõi kaasa kõigi nende 2008. aasta lepingust tulenevate tagajärgede lõppemise, mille alusel apellant oli „31. detsembril 2013 teenistuses“ selle sätte tähenduses, ning seega apellandi ja liidu administratsiooni vahelise töösuhete katkemise. Nõnda tuvastas Üldkohus, et 16. mai 2014. aasta leping tähendas selle sätte kohaldamise

seisukohalt uut teenistusse asumist, mistõttu ei saa apellandi suhtes kohaldada personalieeskirjade XIII lisas ette nähtud üleminekusätteid pensioniõiguste omandamise aastakoefitsiendi ja pensionile jäämise vanuse kohta.

- 43 Viimaks märkis Üldkohus, et seda järeldust ei saa kahtluse alla seada apellandi argumendiga, et uus leping ei takista üleminekusätete kohaldamist, sest selle lepingu tõttu ei katkenud kindlustatus liidu pensioniskeemis ega sellesse sissemaksete tegemine. Üldkohtu hinnangul ei sõltu nende sätete kohaldamine teenistujate suhtes mitte väidetavast katkematust kindlustatusest liidu pensioniskeemis, vaid töösuhte funktsionaalsest järjepidevusest.
- 44 Seetõttu jättis Üldkohus hagi rahuldamata.

Poolte nõuded Euroopa Kohtus

- 45 Apellant palub Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
 - tühistada 4. jaanuari 2016. aasta vastus ja vajaduse korral 25. juuli 2016. aasta rahuldamata jätmise otsus ning
 - mõista mõlema kohtuastme kohtukulud välja komisjonilt.
- 46 Komisjon palub Euroopa Kohtul:
- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja
 - mõista kohtukulud välja apellandilt.

Apellatsioonkaebus

Vastuvõetavus

Poolte argumendid

- 47 Komisjon seab kahtluse alla apellatsioonkaebuse vastuvõetavuse, kuna apellant ei ole täpselt välja toonud vaidlustatud kohtuotsuse punkte, mida ta vaidlustab, mistõttu ei ole ta järginud Euroopa Kohtu kodukorra artikli 169 lõikes 2 sätestatud nõuet.
- 48 Selle institutsiooni sõnul ei väida apellant, et vaidlustatud kohtuotsuse põhipunktides, milles Üldkohus tõlgendas teenistustingimuste lisa artikli 1 lõiget 1, on rikutud õigusnormi.
- 49 Lisaks viitab see institutsioon Euroopa Kohtu praktikale, mille kohaselt tuleb jätta ilmselge vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata apellatsioonkaebus, millel puudub sidus struktuur, mis piirdub üldiste väidetega ja milles ei ole täpselt välja toodud need vaidlustatud kohtulahendi punktid, milles võib olla rikutud õigusnormi (4. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus Staelen vs. ombudsman, C-45/18 P, ei avaldata, EU:C:2018:814, punkt 15).

- 50 Komisjon leiab, et apellatsioonkaebuse ainus viide mõnele vaidlustatud kohtuotsuse osale on selle kohtuotsuse punkti 90 mainimine, kuid see ei vasta kodukorra artikli 169 lõikes 2 sätestatud selguse nõuetele.
- 51 Apellant ei nõustu nende argumentidega.

Euroopa Kohtu hinnang

- 52 ETL artikli 256 lõike 1 teisest lõigust, Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimesest lõigust ning Euroopa Kohtu kodukorra artikli 168 lõike 1 punktist d ja artikli 169 lõikest 2 tuleneb, et apellatsioonkaebuses tuleb näidata täpselt selle kohtuotsuse arvustatavad osad, mille tühistamist nõutakse, ning samuti seda nõuet konkreetselt toetavad õiguslikud argumentid; kui seda ei tehta, on apellatsioonkaebus või asjaomane väide vastuvõetamatu (23. novembri 2021. aasta kohtuotsus nõukogu vs. Hamas, C-833/19 P, EU:C:2021:950, punkt 50 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 53 Nendele nõuetele ei vasta ja tuleb vastuvõetamatuks tunnistada muu hulgas väide, mille raames esitatud argumentid ei ole piisavalt selged ja täpsed, et võimaldada Euroopa Kohtul teha õiguspärasuse kontrolli, eelkõige seetõttu, et põhilised asjaolud, millele väide tugineb, ei nähtu piisavalt ühtselt ja arusaadavalt apellatsioonkaebuse tekstist, mis on selles osas sõnastatud ebaselgelt ja mitmeti mõistetavalt. Euroopa Kohus on samuti leidnud, et ilmselge vastuvõetamatuse tõttu tuleb läbi vaatamata jätta apellatsioonkaebus, millel puudub sidus struktuur, mis piirdub üldiste väidetega ja milles ei ole täpselt välja toodud need vaidlustatud kohtulahendi punktid, milles võib olla rikutud õigusnormi (10. juuli 2014. aasta kohtuotsus Telefónica ja Telefónica de España vs. komisjon, C-295/12 P, EU:C:2014:2062 punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 54 Käesoleval juhul nähtub apellatsioonkaebuse punktist 24 ja sellele järgnevatest punktidest, et apellant heidab Üldkohtule ette õigusnormi rikkumist teenistustingimuste lisa artikli 1 lõike 1 tõlgendamisel, kui Üldkohus otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 81, et personalieeskirjade XIII lisa artiklites 21 ja 22 ette nähtud üleminekusätteid saab muude teenistujate suhtes jätkuvalt kohaldada vaid siis, kui nad ei sõlmi uut lepingut või kui nad formaalselt uue lepingu sõlmimise korral jätkavad sisuliselt samade tööülesannete täitmist. Apellant esitab ka põhjused, miks ta leiab, et selle tõlgendusega on rikutud õigusnormi.
- 55 Seega, vastupidi sellele, mida väidab komisjon, on apellatsioonkaebuses täpselt välja toodud vaidlustatud kohtuotsuse kritiseeritud punkt ja piisavalt põhjendatud, miks selles punktis on väidetavalt rikutud õigusnormi, mistõttu võimaldab see apellatsioonkaebus Euroopa Kohtul teha õiguspärasuse kontrolli.
- 56 Neil asjaoludel tuleb apellatsioonkaebus vastuvõetavaks tunnistada.

Ainus väide

Poolte argumendid

- 57 Apellant põhjendab oma apellatsioonkaebust üheainsa väitega, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 81, et teenistustingimuste lisa artikli 1 lõikes 1 ette nähtud üleminekusätete kohaldamist saab muude teenistujate suhtes jätkata üksnes juhul, kui viimased ei sõlmi uut lepingut või kui nad jätkavad formaalselt uue lepingu sõlmimise korral samade tööülesannete täitmist.
- 58 Arvestades pensioniskeemi valdkonda ja Euroopa Liidu seadusandja taotletavat eesmärki, ei võimalda teenistustingimuste lisa artikli 1 lõikes 1 ette nähtud üleminekusätete kohaldamisala kindlaks määrata mitte funktsionaalne järjepidevus, vaid selles skeemis kindlustatuse ja sellesse tehtavate sissemaksete järjepidevuse säilitamine. Seega, juhul kui lepingulise töötaja lepingud järgnevad üksteisele katkestusteta, jääb töötaja selles skeemis kindlustatuks ja jätkab pensioniõiguste kogumist.
- 59 Komisjon vaidleb sellele ainsale väitele vastu. Kõigepealt väidab ta vaidlustatud kohtuotsuse punktide 81 ja 82 kohta, et apellant piirdub sellega, et kritiseerib Üldkohtu viidet oma kohtupraktikale, mis käsitleb teenistussuhte funktsionaalset järjepidevust vaatamata uue lepingu allkirjastamisele, st viidet, mis puudutab ainult punkti 81 viimases lauses mainitud erandit reeglist, mille kohaselt on analoogia ametnike olukorraga teenistustingimuste lisa artikli 1 lõike 1 tähenduses olemas ainult juhul, kui teenistuja jääb teenistusse lepingu alusel ega sõlmi uut lepingut. See erand oleks aga võimaldanud kohaldada apellandi suhtes personalieeskirjade XIII lisa artikleid 21 ja 22, juhul kui tema erinevate lepingute vahel oleks olnud võimalik tuvastada funktsionaalne järjepidevus, kuid see jäeti tema suhtes kohaldamata.
- 60 Järgmiseks leiab ta, et Üldkohus tõlgendas teenistustingimuste lisa artikli 1 lõiget 1 vastavalt selle artikli sõnastusele, mis viitab „analoogia“ otsimisele ametnike ja muude teenistujate vahel. Võttes kõnealuses kontekstis arvesse tema teenistussuhte olemuslikku erinevust ametniku teenistussuhtest, on selleks, et teha kindlaks, kas muu teenistuja on endiselt teenistuses, vaja võtta arvesse tema lepingut, mitte pensioniskeemis kindlustatuse säilimist.
- 61 Lisaks ei ole komisjoni hinnangul 14. detsembri 2018. aasta kohtuotsus *Torné vs. komisjon* (T-128/17, EU:T:2018:969) käesolevas kohtuasjas asjakohane, kuna selles kohtuotsuses ei olnud kõne all teenistustingimuste lisa artikli 1 lõige 1, vaid selles käsitleti personalieeskirjade XIII lisa artiklite 21 ja 22 kohaldamise tingimusi ametniku suhtes. Ta väidab, et põhjendamatud on ka kaalutlused, mille kohaselt leidis Üldkohus nimetatud kohtuotsuses, et ainult liidu pensioniskeemis kindlustatuse katkemine võib õigustada viidatud artiklites 21 ja 22 osutatud üleminekusätete kohaldamata jätmist. Üldkohus tõdes nimelt, et viidatud kohtuotsuse aluseks olnud kohtuasja hageja oli teenistuses ainult ametnikuks nimetamise alusel, mistõttu oli tema kindlustatus liidu pensioniskeemis üksnes selle tõsiasi tagajärg.
- 62 Lisaks leiab komisjon, et vaidlustatud kohtuotsuses ei samastanud Üldkohus uue lepingu sõlmimist ametniku teenistuse lõpliku lõppemisega. Ta üksnes meenutas, et erinevalt ametnikust ei saa asjaolu, et lepinguline töötaja on kindlaksmääratud kuupäeval teenistuses, kindlaks teha lihtsalt ametisse nimetamise akti olemasolu tuvastamisega.

- 63 Käesoleval juhul välistas Üldkohus 2008. aasta lepingu ja 16. mai 2014. aasta lepingu vahelise järjepidevuse, olles teinud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 86–90 nende lepingute järjestikku sõlmimist ümbritsenud asjaolude väga üksikasjaliku faktikontrolli. Kuna apellant ei ole neid punkte vaidlustanud, siis ei ole tal alust väita, et kahe lepingu vahel on järjepidevus.
- 64 Viimaseks väidab komisjon, et teenistustingimuste artikkel 86 ei ole teenistustingimuste lisa artikli 1 lõike 1 tõlgendamisel asjakohane.

Euroopa Kohtu hinnang

- 65 Esiteks tuleb märkida, et personalieeskirjade XIII lisa kehtestab ametnike suhtes kohaldatavad üleminekusätted, mis käsitlevad muu hulgas liidu pensioniskeemi.
- 66 Teiseks, teenistustingimuste lisa artikli 1 lõike 1 teises lauses on muu hulgas ette nähtud, et personalieeskirjade XIII lisa artiklit 21 ja artiklit 22 – välja arvatud selle artikli lõiget 4 –, mis sisaldavad üleminekusätteid pensioniõiguste omandamise aastakoefitsiendi ja ametnike pensionile jäämise vanuse kohta, „kohaldatakse 31. detsembril 2013 teenistuses olevate muude teenistujate suhtes analoogia põhjal“.
- 67 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 81 leidis Üldkohus, et selles sättes sisalduv mõiste „analoogia põhjal“ eeldab, et teenistujad on ametnikega sarnases olukorras, mis on tema sõnul välistatud juhul, kui teenistuja on sõlminud uue lepingu, millega algab uus töösuhe liidu administratsiooniga, välja arvatud juhul, kui see uus leping ei muuda oluliselt teenistuja tööülesandeid, sealhulgas tegevusüksust, nõnda et tekiks kahtlus teenistuja ja liidu administratsiooni vahelise töösuhte funktsionaalses järjepidevuses. Üldkohus analüüsis apellandi olukorda sellest eeldusest lähtudes ja jättis tema hagi rahuldamata.
- 68 Selleks et teha kindlaks, kas Üldkohus rikkus teenistustingimuste lisa artikli 1 lõike 1 teise lause tõlgendamisel õigusnormi, tuleb seega eelkõige analüüsida selles sättes kasutatud mõistet „analoogia põhjal“.
- 69 Sellega seoses tuleb rõhutada, et juba teenistustingimuste lisa artikli 1 lõike 1 teise lause sõnastusest ja eelkõige selles sisalduvast mõistest „analoogia põhjal“ tuleneb, et selle sätte eesmärk on tagada, et hoolimata erinevustest ametnike ja muude teenistujate vahel kohaldatakse 31. detsembril 2013 ametis olnud muudele teenistujatele mõnd personalieeskirjade XIII lisas ette nähtud üleminekusätet. Samas ei võimalda mõiste „analoogia põhjal“ iseenesest täpselt kindlaks määrata 31. detsembril 2013 teenistuses olnud muude teenistujate hulgast neid, kellele tuleb kohaldada asjaomaseid üleminekusätteid, eelkõige juhul, kui nende töösuhe liidu administratsiooniga on hiljem muutunud.
- 70 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt aga ei tule liidu õiguse sätte tõlgendamisel arvestada mitte üksnes selle sõnastust, vaid ka konteksti ning selle õigusaktiga taotletavaid eesmärke, mille osa see säte on (1. augusti 2022. aasta kohtuotsus Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, C-184/20, EU:C:2022:601, punkt 121 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 71 Ühelt poolt ilmneb eesmärkide kohta, mida liidu seadusandja 2014. aasta reformiga taotles, määruse nr 1023/2013, millega muudeti personalieeskirju ja teenistustingimusi selle reformi rakendamiseks, põhjendusest 29, et „tuleks sätestada üleminekukord, mis austaks enne kõnealuste personalieeskirjade muudatuste jõustumist tööle võetud töötajate omandatud õigusi ja õiguspäraseid ootusi“.

- 72 Nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 67 õigesti märgib, ei kuulu nende üleminekusätete hulka mitte ainult personalieeskirjade XIII lisa artiklid 21 ja 22, vaid ka teenistustingimuste lisa artikli 1 lõige 1.
- 73 Seega tuleb määruse nr 1023/2013 põhjendust 29 silmas pidades tõdeda, et need üleminekusätted kehtestati, ilma et see mõjutaks enne 31. detsembril 2013 „tööle võetud töötajate õiguspäraseid ootusi“. See on lai sõnastus, mis ulatub kaugemale omandatud õigustest kitsas tähenduses ja kehtib kõigi liidu töötajate, mitte ainult ametnike kohta.
- 74 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 54 sisuliselt märkis, tuleb teenistustingimuste lisa artikli 1 lõiget 1 seega tõlgendada lähtuvalt eesmärgist austada 31. detsembril 2013 lepingu alusel töötanud muude teenistujate omandatud õigusi ja õiguspäraseid ootusi.
- 75 Mis teiselt poolt puudutab selle sätte konteksti, siis esimesena tuleb märkida, et personalieeskirjade artikli 83 lõikest 2 nähtub, et ametnikud maksavad ühe kolmandiku selle pensioniskeemi rahastamisest ja nende tehtava sisse makse suurus on määratud kindla protsendina põhipalgast (10. mai 2017. aasta kohtuotsus *de Lobkowicz*, C-690/15, EU:C:2017:355, punkt 43). Kõik ametnikud, kes saavad liidult palka või toetust ja kes ei ole veel pensionile jäänud, peavad tegema sisse makseid personalieeskirjadega loodud pensioniskeemi (vt selle kohta 9. juuni 1992. aasta kohtuotsus *Lestelle vs. komisjon*, C-30/91 P, EU:C:1992:252, punkt 23). Need sisse maksed annavad ametnikule õiguse vanaduspensionile sõltumata liidu teenistuses täidetavatest ülesannetest.
- 76 Lisaks tuleb märkida, et enne 1. jaanuari 2014 teenistusse asunud ametniku suhtes kehtivad teatud tingimustel üleminekusätted, mis on ette nähtud personalieeskirjade XIII lisa artikli 21 teises lõigus ja artikli 22 lõike 1 teises lõigus ning mis võimaldavad tal säilitada pensioniõiguste omandamise aastakoefitsiendi ja pensionile jäämise vanuse, mis olid kindlaks määratud personalieeskirjades enne nende muutmist määrusega nr 1023/2013. Enne seda kuupäeva teenistusse asunud ametnik ei kaotaks aga juhul, kui tema tööülesandeid pärast seda kuupäeva oluliselt muudetakse, ainuüksi sel põhjusel nende üleminekusätetega ette nähtud eeliseid, sealhulgas neid, mis tulenevad sisse maksetest, mille tasumist sellesse pensioniskeemi ta oma teenistusaja jooksul jätkab.
- 77 Teisena tuleb rõhutada, et personalieeskirjad ja teenistustingimused kehtestavad ametnike ja muude teenistujate ühise pensioniskeemi.
- 78 Võttes arvesse teenistustingimuste artikli 39 lõikes 1 ja artikli 109 lõikes 1 tehtud viidet personalieeskirjade V jaotise 3. peatükis ette nähtud tingimustele, osalevad nimelt ka ajutised teenistujad ja lepingulised töötajad personalieeskirjade artikli 83 lõikes 2 sätestatud tingimustel kõnealuse pensioniskeemi rahastamises.
- 79 Järelikult on selline lepinguline töötaja nagu apellant personalieeskirjade XIII lisa artiklites 21 ja 22 sätestatud pensioniskeemi puudutavate üleminekusätete kohaldamise seisukohalt analoogses olukorras käesoleva kohtuotsuse punktis 76 kirjeldatud ametnikuga, kui selle töötaja töösuhtes liidu administratsiooniga pärast 31. detsembril 2013 toimuv muutus ei too kaasa katkestust liidu pensioniskeemi sisse maksete tasumisel.
- 80 Sellest järeldub, et vastavalt teenistustingimuste lisa artikli 1 lõike 1 teise lause kontekstipõhisele tõlgendusele ja selles sätestatud üleminekusätete eesmärkidele, mida on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 74 ja mis puudutavad 31. detsembril 2013 lepingu alusel teenistuses olnud

liidu muude teenistujate omandatud õiguste ja õiguspäraste ootuste austamist, tuleks teenistujale, kes ei ole ametnik ning kes on tööle võetud hiljemalt sel kuupäeval ja kelle tööülesandeid on pärast seda kuupäeva sõlmitud uue lepinguga oluliselt muudetud, analoogselt sellega, mida kohaldatakse ametnikele käesoleva kohtuotsuse punktis 76 kirjeldatud olukorras, kohaldada nimetatud üleminekusätteid, tingimusel et ta ei ole lõpetanud osalemist kõnealuse pensioniskeemi rahastamises.

- 81 Kõigist eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 81 seoses 31. detsembril 2013 teenistuses olnud teenistujaga, kes ei ole ametnik ja kes sõlmis pärast seda kuupäeva liidu administratsiooniga uue lepingu, et teenistustingimuste lisa artikli 1 lõikes 1 sisalduv mõiste „analoogia põhjal“ eeldab, et see uus leping ei muuda oluliselt niisuguse teenistuja tööülesandeid, nõnda et tekiks kahtlus teenistuja ja liidu administratsiooni vahelise töösuhte funktsionaalses järjepidevuses.
- 82 Neil asjaoludel tuleb apellatsioonkaebus rahuldada ja vaidlustatud kohtuotsus seega tühistada.

Üldkohtule esitatud hagi

- 83 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu teise lause kohaselt võib Euroopa Kohus teha Üldkohtu otsuse tühistamise korral asjas ise lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium seda lubab.
- 84 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et Üldkohtus esitas komisjon hagi vastuvõetamatusse vastuväite, mis põhineb personalieeskirjade artikli 91 tähenduses huve kahjustava akti puudumisel. Nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktides 34 ja 35, liitis Üldkohus selle vastuväite analüüsi kohtuasja sisulise läbivaatamisega ja otsustas analüüsida apellandi esitatud ainsat väidet sisuliselt, lahendamata enne selle vastuväite küsimust, põhjendusega et hagi on igal juhul põhjendamatu.
- 85 Neil asjaoludel on vaidluse lõplikuks lahendamiseks vaja enne hagi sisulist läbivaatamist teha otsus komisjoni esitatud vastuvõetamatusse vastuväite kohta.
- 86 Arvestades eelkõige asjaolu, et nii komisjoni esitatud vastuvõetamatusse vastuväite kui ka apellandi poolt hagi toetuseks esitatud ainsa väite üle toimus Üldkohtus võistlev vaidlus ning nende analüüsimiseks ei ole vaja võtta ühtegi täiendavat menetlust korraldavat meedet ega teha ühtegi täiendavat menetlustoimingut, leiab Euroopa Kohus, et menetlusstaadium lubab teha hagi suhtes lõpliku otsuse.

Vastuvõetavus

Poolte argumendid

- 87 Komisjon väidab vastuvõetamatusse vastuväite põhjendamiseks, et Üldkohtus vaidlustatud akt ehk 4. jaanuari 2016. aasta vastus on e-kiri, mille saatis üks apellandi kolleegidest individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ametis, ning see e-kiri sisaldas järgmist hoiatust: „[j]uhin tähelepanu sellele, et käesolev kiri on saadetud teavitamise eesmärgil ega kujuta endast ametisse

nimetava asutuse või ametiisiku või teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse või ametiisiku otsust, mille peale saab esitada kaebuse personalieeskirjade artikli 90 alusel.“ Ta leiab, et see e-kiri ei vasta huve kahjustavaid akte käsitlevas kohtupraktikas ette nähtud tingimustele.

- 88 Esiteks kinnitab komisjon, et ei teinud käesoleval juhul ühtegi otsust, vaid edastas lihtsalt teavet. Eelkõige viitab see hoiatus komisjoni selgele tahtele esitada pelk selgitus ja anda mõista, et ta ei ole rakendanud huve kahjustava akti vastuvõtmiseks vajalikke ettevaatusabinõusid.
- 89 Teiseks, isegi kui apellant oleks esitanud individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ametile taotluse oma tulevaste pensioniõiguste teadasaamiseks, ei oleks vastus sellele taotlusele kujutanud endast huve kahjustavat akti. Pensioniõiguste valdkonnas saab õiguslikke tagajärgi tekitava meetme võtta alles pensionile jäämisel, nagu kinnitab Üldkohtu 3. aprilli 1990. aasta otsus *Pfloeschner vs. komisjon* (T-135/89, EU:T:1990:26).
- 90 Kolmandaks, kuna pensioniiga ja pensioniõiguste omandamise aastakoeffitsient on kindlaks määratud personalieeskirjade, mitte haldusotsusega, ei saa 4. jaanuari 2016. aasta vastusel olla muud tähendust kui lihtsalt teabe andmine.
- 91 Neljandaks ja viimaseks väidab komisjon, et liidu seadusandja võib personalieeskirjade sätteid pensioniõiguste omandamise koefitsiendi ja pensioniea kohta muuta kuni pensioniõiguste tegeliku määramiseni. Järelikult on nende rikkumist puudutav väide juba iseenesest ennatlik ja seetõttu vastuvõetamatu.
- 92 Apellandi sõnul on tema hagi esitatud tema huve kahjustava akti peale, mistõttu on see vastuvõetav.

Euroopa Kohtu hinnang

- 93 Apellant palus Üldkohtule esitatud hagi esiteks tühistada 4. jaanuari 2016. aasta vastus ja teiseks vajaduse korral 25. juuli 2016. aasta rahuldamata jätmise otsus. Seega tuleb kõigepealt analüüsida, kas 4. jaanuari 2016. aasta vastus on huve kahjustav akt personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 tähenduses.
- 94 Viidatud sätte kohaselt võib iga isik, kelle suhtes kohaldatakse personalieeskirju, esitada ametisse nimetavale asutusele kaebuse teda kahjustava meetme kohta. Personalieeskirjade artikli 91 lõikes 1 on täpsustatud, et Euroopa Liidu Kohtu jurisdiktsiooni alla kuuluvad kõik liidu ja personalieeskirjadega hõlmatud isikute vahelised vaidlused, milles käsitletakse seda isikut kahjustavat meetet personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 tähenduses. Need sätted on analoogia alusel kohaldatavad teenistustingimuste artikli 117 alusel muude teenistujate esitatud kaebustele.
- 95 Euroopa Kohtu praktika kohaselt kahjustavad isiku huve personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 tähenduses üksnes sellised aktid või meetmed, mis toovad kaasa kohustuslikke õiguslikke tagajärgi, mis mõjutavad otseselt ja vahetult hageja huve, muutes selgelt tema õiguslikku olukorda (18. juuni 2020. aasta kohtuotsus komisjon vs. RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, punkt 44 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 96 Selleks et teha kindlaks, kas mingi akt tekitab niisuguseid tagajärgi, tuleb lähtuda selle akti olemusest ja hinnata neid tagajärgi objektiivsete kriteeriumide, näiteks akti sisu alusel, võttes vajaduse korral arvesse akti vastuvõtmise konteksti ja akti andnud institutsiooni volitusi (vt analoogia alusel 6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus *Poggiolini vs. parlament*, C-408/20 P,

EU:C:2021:806, punkt 32 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 12. juuli 2022. aasta kohtuotsus Nord Stream 2 vs. parlament ja nõukogu, C-348/20 P, EU:C:2022:548, punkt 63 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 97 Seega ei saa seda, kas akt võib füüsilise või juriidilise isiku õiguslikku olukorda otseselt mõjutada, hinnata ainuüksi asjaolu alusel, et akt on vastu võetud e-kirja vormis, kuna see tähendaks, et vaidlusaluse akti vormi peetakse tähtsamaks kui selle sisu (vt selle kohta 12. juuli 2022. aasta kohtuotsus Nord Stream 2 vs. parlament ja nõukogu, C-348/20 P, EU:C:2022:548, punktid 64 ja 67 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 98 Seega tuleb vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktis 96 meenutatud kohtupraktikale analüüsida 4. jaanuari 2016. aasta vastuse sisu, võttes arvesse selle vastuvõtmise konteksti ja selle andnud institutsiooni volitusi.
- 99 Selle kohta tuleb märkida, et nagu nähtub Euroopa Kohtule esitatud toimikust, palus apellant 4. jaanuari 2016. aasta e-kirjas individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ameti pensionide osakonna ametnikult selgitusi selle kohta, millist mõju võib 2014. aasta reform avaldada tema olukorrale pärast 16. mai 2014. aasta lepingu allkirjastamist. 4. jaanuari 2016. aasta vastuses teavitas see ametnik apellanti, et tema pensioniõigused on lepingu muutmise tõttu muutunud ning seega on tema puhul muutunud nii tavapärase pensionile jäämise vanus kui ka pensioniõiguste omandamise aastakoefitsient, mis on alates 1. juunist 2014 vastavalt 66 eluaastat ja 1,8%.
- 100 Toimikust ilmneb samuti, et see ametnik lõpetas e-kirja järgmiste sõnadega: „[I]oodan, et teil on sellest teabest abi.“ Ametniku allkirja juurde oli lisatud järgmine hoiatus: „[j]uhin tähelepanu sellele, et käesolev kiri on saadetud teavitamise eesmärgil ega kujuta endast ametisse nimetava asutuse või ametiisiku või teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse või ametiisiku otsust, mille peale saab esitada kaebuse personalieeskirjade artikli 90 alusel.“
- 101 Kuigi 4. jaanuari 2016. aasta vastus sisaldab tõesti viiteid individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ameti tahtele käsitada seda puhtinformatiivsena, sisaldab see ka täpseid kinnitusi, kuna individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ameti pensionide osakonna ametnik teatas selles apellandile, et ta „kinnitab, et [apellandi] pensioniõigused on lepingu muutmise tõttu tõesti muutunud“.
- 102 Kuigi peab paika, et pensionile mineku vanus ja pensioniõiguste omandamise aastakoefitsient on – nagu märgib komisjon – kindlaks määratud personalieeskirjades, mitte administratsiooni poolt, tuleb siiski tõdeda, et see ametnik ei piirdunud 4. jaanuari 2016. aasta vastuses apellandi teavitamisega personalieeskirjade nende sätete sisust, nii nagu need tulenevad 2014. aasta reformist, vaid selgitas talle, et need sätted on nüüd tema suhtes kohaldatavad ja et see tähendab kaudselt, kuid paratamatult, et teenistustingimuste lisa artikli 1 lõikes 1 ette nähtud üleminekusätted ei ole tema suhtes kohaldatavad. Seega ei saa seda vastust pidada pelgalt hageja teavitamiseks personalieeskirjade ja muude teenistujate teenistustingimuste sisust, vaid sellega antakse talle teada nende tekstide sätetest, mida administratsioon peab tema olukorrale kohaldatavaks.
- 103 Nagu sisuliselt märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 85, välistavad need asjaolud aga võimaluse, et 4. jaanuari 2016. aasta vastust võiks selle sisu arvestades pidada puhtinformatiivseks.

- 104 Vastus, mille andis individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ameti pensionide osakonna ametnik, st komisjoni personali pensionide haldamise ja maksmise eest vastutav talitus, oli tõepoolest selline, et see mõjutas otseselt ja vahetult hageja huve, muutes oluliselt tema õiguslikku olukorda, eelkõige seoses selle vanuse kindlaksmääramisega, millal ta võib kehtiva õiguse kohaselt, st vastavalt konkreetsele ajale kehtivale õiguslikule raamistikule, kasutada õigust jääda pensionile.
- 105 Seda järeldust kinnitavad vastuse koostaja volitused. Nimelt on selge, et vastuse koostas komisjoni personali pensionide haldamise ja maksmise eest vastutav talitus, ning vaidlust ei ole selle üle, et komisjon oli pädev tegema puudutatud isiku suhtes kohustuslikke õiguslikke tagajärgi tekitavaid otsuseid käesoleva kohtuotsuse punktis 95 viidatud kohtupraktika tähenduses.
- 106 Komisjon rõhutab siiski, et pensioniõiguste valdkonnas saab õiguslikke tagajärgi tekitava meetme võtta alles pensionile jäämisel, nagu kinnitab Üldkohtu 3. aprilli 1990. aasta otsus *Pfloeschner vs. komisjon* (T-135/89, EU:T:1990:26).
- 107 Sellega seoses tuleb tõdeda, et kuigi on tõsi, et enne pensionile saatmist – mis on ebakindel tulevane sündmus – on pensioniõigused virtuaalsed õigused, mis kujunevad iga päev, mõjutab haldusakt, millest tuleneb, et teenistuja ei saa tugineda nende õiguste omandamise aastakoefitsiendi ja tavapärase pensionile jäämise vanuse puhul soodsamatele sätetele, siiski kohe ja vahetult puudutatud isiku õiguslikku olukorda, isegi kui selle akti rakendamine algab alles hiljem. Vastupidisel juhul ei saaks apellant oma õigusi teada enne kui pensionile jäämise hetkel ja oleks kuni selle ajani ebakindel nii oma rahalise olukorra kui ka selle suhtes, millises vanuses ta saab taotleda pensionile jäämist – nii aga ei oleks tal võimalik teha kohe vajalikke isiklike korraldusi enda soovikohase tuleviku kindlustamiseks. Sellest tuleneb, et apellandil on tekkinud ja jätkuv piisavalt selge õigustatud huvi selle vastu, et kohus määraks juba praegu kindlaks sellised ebakindlad asjaolud nagu apellandi pensioniiga ja pensioniõiguste omandamise aastakoefitsient (vt selle kohta 1. veebruari 1979. aasta kohtuotsus *Deshormes vs. komisjon*, 17/78, EU:C:1979:24, punktid 10–12).
- 108 Veel väärrib meeldetuletamist, et vahemeetmed, mille eesmärk on valmistada ette lõplik otsus, ei kujuta endast üldjuhul akte, mille peale saab esitada tühistamishagi (vt analoogia alusel 3. juuni 2021. aasta kohtuotsus *Ungari vs. parlament*, C-650/18, EU:C:2021:426, punkt 43 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 109 Tõdemusest, et institutsiooni akt on vahemeede, mis ei väljenda institutsiooni lõplikku seisukohta, ei piisa siiski selleks, et saaks süstemaatiliselt tõdeda, et see akt ei ole akt, mille peale saaks esitada tühistamishagi (vt selle kohta 6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus *Poggiolini vs. parlament*, C-408/20 P, EU:C:2021:806, punkt 38).
- 110 Euroopa Kohtu praktikast ilmneb nimelt, et iseseisvaid õiguslikke tagajärgi tekitava vaheakti peale võib esitada tühistamishagi, kui selle akti õigusvastasust ei saa kõrvaldada hagi abil, mis on esitatud lõpliku otsuse peale, mille koostamise üht etappi see akt endast kujutab (vt analoogia alusel 3. juuni 2021. aasta kohtuotsus *Ungari vs. parlament*, C-650/18, EU:C:2021:426, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 111 Sellest tuleneb, et kui vaheakti õiguspärasuse vaidlustamine niisuguse hagi raames ei taga hagejale tõhusat kohtulikku kaitset selle akti tagajärgede vastu, siis peab selle peale saama esitada tühistamishagi (vt analoogia alusel 6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus *Poggiolini vs. parlament*, C-408/20 P, EU:C:2021:806, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 112 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 89 sisuliselt märkis, jääks apellant ilma oma õiguste maksmapanemist võimaldavast tõhusast kohtulikust kaitsest, kui ta oleks sunnitud ootama kuupäeva, mil ta jõuab pädeva asutuse määratud pensioniikka, et vaidlustada sel kuupäeval tehtav lõplik otsus, millega määratakse lõplikult kindlaks tema pensioniõigused.
- 113 On tõsi, nagu väidab komisjon, et liidu seadusandja võib niisugust asjaolu nagu teenistuja pensionile jäämise vanus igal ajal muuta kuni teenistuja pensioniõiguste tegeliku kindlaksmääramiseni. Sellegipoolest ei tohiks apellanti takistada täpselt teadmast, milline oleks tema tavapärane pensioniiga kehtiva õiguse kohaselt (see ei piira võimalikku õigusraamistiku muutmist), sest vastasel juhul jääks ta ilma tõhusast kohtulikust kaitsest eelmises punktis viidatud tähenduses.
- 114 Kuna tühistamishagi esitamine lõpliku otsuse peale, mille komisjon teeb apellandi pensionile jäämisel, ei tagaks talle tõhusat kohtulikku kaitset, peab 4. jaanuari 2016. aasta vastuse peale, mis kujutab endast huve kahjustavat akti personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 tähenduses, neil asjaoludel saama esitada tühistamishagi.
- 115 Kõigist eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et apellandi poolt Üldkohtule esitatud tühistamishagi tuleb tunnistada vastuvõetavaks.

Sisulised küsimused

- 116 Apellant põhjendas Üldkohtule esitatud hagi üheainsa väitega, mille kohaselt on valesti kohaldatud õigusnormi ning rikutud personalieeskirjade artikli 77 teist ja viiendat lõiku, mida kohaldatakse lepingulistele töötajatele teenistustingimuste artikli 109 alusel, ning personalieeskirjade XIII lisa artikli 21 teist lõiku ja artikli 22 lõike 1 teist lõiku sellega, et 4. jaanuari 2016. aasta vastusest nähtub, et personalieeskirjade nende sätete kohaldamiseks arvesse võetav teenistusse asumise kuupäev on 1. juuni 2014, mil hakkas kehtima apellandi 16. mai 2014. aasta leping, samas kui tegemist oleks pidanud olema 1. juuliga 2008, mil apellant võeti esialgu komisjoni teenistusse I tegevusüksuse lepingulise töötajana.
- 117 Euroopa Kohtule esitatud toimikust nähtub, et alates 1. juulist 2008, mil apellant võeti esialgu tööle lepingulise töötajana individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ametisse, töötas ta katkematult liidu teenistuses ja osales liidu pensioniskeemi rahastamises.
- 118 Seega, nagu tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktist 80, tuleb apellandi suhtes analoogia põhjal kohaldada teenistustingimuste lisa artikli 1 lõike 1 alusel üleminekusätteid, mis käsitlevad pensioniõiguste omandamise 1,9% suuruse aastakoefitsiendi säilitamist ja õigust jääda vanaduspensionile 64 aasta ja 8 kuu vanuses vastavalt personalieeskirjade XIII lisa artikli 21 teisele lõigule ja artikli 22 lõike 1 teisele lõigule.
- 119 Järelikult tuleb 4. jaanuari 2016. aasta vastus ja 25. juuli 2016. aasta rahuldamata jätmise otsus tühistada, kuna need on vastuolus teenistustingimuste lisa artikli 1 lõikega 1.

Kohtukulud

- 120 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõige 2 näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotamise.

- 121 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluse suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 122 Kuna apellant on käesoleval juhul nõudnud kohtukulude väljamõistmist komisjonilt ja viimane on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb apellandi kohtukulud käesolevas apellatsioonimenetluses ning esimeses kohtuastmes välja mõista komisjonilt, kes ühtlasi kannab ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

- 1. Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 24. märtsi 2021. aasta otsus Picard vs. komisjon (T-769/16, EU:T:2021:153), mida on parandatud 16. aprilli 2021. aasta määrusega Picard vs. komisjon (T-769/16, EU:T:2021:200).**
- 2. Tühistada Euroopa Komisjoni individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ameti pensionide osakonna ametniku 4. jaanuari 2016. aasta vastus ning komisjoni personalihalduse peadirektoraadi E direktoraadi direktori 25. juuli 2016. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata Maxime Picardi 4. aprillil 2016. aasta kaebus selle vastuse peale.**
- 3. Jätta Euroopa Komisjoni kohtukulud tema enda kanda ning mõista temalt välja Maxime Picardi kohtukulud käesolevas apellatsioonimenetluses ning esimeses kohtuastmes.**

Allkirjad